

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

ZAGON DELOVANJA CENTRA JAMSKIH DOŽIVETIJ

Operacija Lokalne akcijske skupine spodnje Savinjske doline (LAS SSD)

»Operacijo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za razvoj podeželja«

KRATEK POVZETEK OPERACIJE

Cilji operacije

S tem projektom želimo vzpostaviti osnove za delovanje Centra jamskih doživetij.

Glavne aktivnosti

Glavne aktivnosti zajemajo zagotovitev infrastrukture, nakup osnovne opreme, potrebne za delovanje centra, promocijske aktivnosti in zasnovo ter izvedbo programov.

Pričakovani učinki

Pričakovani učinek je vzpostavitev nove turistične ponudbe, ki na inovativen način združuje izobraževalni element z aktivnim preživljanjem prostega časa, pri čemer blagodejno vpliva na gospodarsko, okoljevarstveno in družbeno-socialno stanje v regiji.

Ciljne skupine

Ciljne skupine so občani občin Spodnje Savinjske doline, lokalna skupnost, prehodni in ciljni turisti, mladi, športno aktivne osebe.

Kazalniki

Prepoznavnost Centra v lokalni skupnosti; vpliv delovanja Centra na kakovost življenja v lokalni skupnosti; povečan obisk obiskovalcev in turistov; število ustvarjenih delovnih mest; izobraženi in usposobljeni akterji; oblikovana nova blagovna znamka »Center jamskih doživetij«; število vzpostavljenih inovativnih razvojnih partnerstev za skupne aktivnosti; število izvedenih promocijskih aktivnosti; število vzpostavljenih novih storitev in programov.

Izzivi SLR LAS

Naslavljamo naslednje izzive:

- **spodbujanje podjetniške aktivnosti:** ugodna geografska lega, delovanje v splošno javno korist, želja po združevanju ljubiteljskih, strokovnih in poklicnih dejavnosti in razvito podporno okolje so dejavniki, ki so vplivali na odločitev za povezovanje v obliki društva. Želimo, da bo društvo čim prej postalo zmožno finančno samostojno izvajati svoje naloge in ne le ohranjati ustvarjeno delovno mesto, temveč z rastjo in širjenjem programov število delovnih mest tudi povečati.

- **spodbujanje inovativnega povezovanja lokalnih deležnikov za skupen nastop na trgu:** pri svojem delu bomo v veliki meri še v nadalje sodelovali s partnerji v tem projektu – tudi v smislu skupnega nastopanja in predstavljanja na trgu. V bodoče se želimo povezati s ponudniki lokalnih prenočitvenih kapacitet, kjer bomo predstavili našo ponudbo in tako poskusili obiskovalce zadržati v regiji dlje časa. Povezali se bomo tudi z drugimi akterji turizma v okolici, predvsem v okviru paketnih ponudb. Konkretni primer: šola, ki bo obiskala našo učno pot, lahko obišče tudi bližnji muzej in si ogleda domače obrti. Obiskovalci v lastni režiji pa bodo lahko obiskali tudi ponudnika kulinarike, ki bi bil pripravljen na sodelovanje. Z Zavodom za kulturo, turizem in šport že načrtujemo sodelovanje in skupno organizacijo lokalne prireditve.
- **zagotovitev infrastrukturnih pogojev za doseganje višje kakovosti življenja:** najvidnejši prispevek z naše strani bo obnova objekta, ki bo služil za delovanje Centra jamskih doživetij. Hkrati želimo oživljati tudi rekreacijsko - turistično infrastrukturo, predvsem v smislu pridružitve obstoječih in obuditev opuščenih sprehajalnih poti novi krožni tematski učni poti. S tem bomo omogočili kvalitetnejše življenje občanom in obiskovalcem tega območja in jih spodbudili k aktivnemu preživljanju prostega časa v naravi.
- **razvoj novih programov za doseganje višje kakovosti življenja:** v okviru Centra jamskih doživetij snujemo kulturno – izobraževalne programe iz področja kraških pojavov. S tem uvajamo novo obliko turizma: speleoturizem, ki predstavlja del vse bolj popularnega eko oz. zelenega turizma in je hkrati v skladu s trendom aktivnih počitnic. Obiskovalcem želimo na zanimiv, privlačen, a hkrati spoštljiv način prikazati bogato naravno dediščino okolice Vranskega.
- **ohranjanje in izboljšanje stanja narave in okolja:** del Dobroveljske planote je zavarovan pod okriljem Nature 2000 kot območje jam. Čeprav se območje naših načrtovanih aktivnosti nahaja zunaj Nature 2000, hkrati pa prav zaradi tega, se bomo za varstvo narave in okolja na tem območju še posebej zavzemali. Kraške jame, ki jih je na območju Spodnje Savinjske doline več kot 120, predstavljajo posebno skupino naravnih vrednot in občutljiv ekosistem. V prvi vrsti bomo z rednim nadzorom skušali omejiti nelegalen izlov ogroženih in zakonsko zavarovanih jamskih hroščev. Pri tem bomo sodelovali s Službo za varstvo jam Jamarske zveze Slovenije, Zavodom za varstvo narave in Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani. Nadalje je naš namen delovati izobraževalno in javnost seznanjati s pomenom varstva in ohranjanja čistih jam ter vodotokov in ozaveščati o odgovornem odnosu do narave. To bomo kazali tudi z lastnim zgledom, s čim bolj trajnostno naravnano obnovo in zagotovitvijo ekoloških samooskrbnih objektov.
- **spodbujanje družbene povezanosti in socialne vključenosti:** z vzpostavitvijo delovanja Centra jamskih doživetij bo nujno potrebno zaposliti vsaj eno osebo, ki bo od začetka organizirala in izvajala aktivnosti za vzpostavitev Centra, nadalje pa izvajala programe in skrbela za tekoče delo. Glede na naravo del je nujno, da ima oseba znanje in izkušnje s področja jamarstva. Želimo vključiti osebe iz ranljivih skupin, mlajše od 30 let. Glede na to, da v LAS SSD primanjkuje visokokvalificiranih delovnih mest, še posebej prispevamo k izpolnjevanju navedenega izziva. Za strokovni in izvedbeni del je namreč zaželeno, da bo oseba imela terciarno izobrazbo (VI. ali VII. stopnje) naravoslovne smeri iz področja geografije ali varstva okolja. Tako bomo zadržali mlade diplomante iz Savinjske regije na domačem območju, preprečili »beg možganov« in jim omogočili redno zaposlitev skladno z njihovo izobrazbo. Z načrtovanimi programi želimo aktivirati tudi prebivalstvo in obiskovalce regije in jim omogočiti dostop do naših izobraževalnih, kulturnih in rekreacijskih storitev.

CILJI OPERACIJE

Zagon zelenega podjetništva, zaposlitev 1 osebe iz socialno ranljivejše skupine (mladi brezposelni s terciarno izobrazbo ali ženske do 30 let), povečanje družbene povezanosti lokalnih turističnih ponudnikov v kraju in bližnji okolici, manjše infrastrukturne naložbe za zagon dejavnosti, razvoj novega programa turizma – alternativni jamarski turizem in s tem povečanje kakovosti življenja lokalnih prebivalcev, aktivno varstvo okolja in izobraževanje lokalnih prebivalcev o okolju.

GLAVNE DEJAVNOSTI ZA DOSEGANJE CILJEV

Izvedene bodo naslednje aktivnosti:

- vodenje in koordinacija projekta
- obveščanje javnosti o operaciji:
- ureditev okolice:
 - spravo podrtega lesa zaradi žledu;

- ureditev zaraščene poti do jame;
- sanacija divjega odlagališča ob lokaciji Centra jamskih doživetij (večje količine odpadnega gradbenega materiala, salonitna kritina in opeka iz elektrofiltrskega pepela, cca. 7 t nevarnih gradbenih odpadkov).
- Prostor se bo po odvozu izravnal, uredil in zasadil. Zasnovo ureditve okolice bo prispeval partner Ira Zorko, izvedbo bo prevzel zunanji izvajalec.
- spletna stran in celostna grafična podoba:
 - izdelava celostne grafične podobe
 - postavitve spletne strani v slovenskem in angleškem jeziku;
 - postavitve in redno posodabljanje socialnih omrežij.
- Vgradnja ekološko naprednih tehnologij – Rastlinska čistilna naprava in otočna sončna elektrarna:
- Zaposlitev 1 osebe pod 30 let iz Savinjske regije
- Zasnova in ureditev razstavnega prostora
- Promocijska aktivnost
- tečaj za jamskega vodnika
- jamarski tečaj in obisk jam Veternica, Podgrajska jama in Škadavnica:
- gozdno-geološka učna pot
- 2 športno-izobraževalni delavnici za osnovnošolce
- Kulturno-izobraževalna prireditev
- nadgradnja razstavnega prostora z interaktivnim jamskim blodnjakom

PRIČAKOVANI REZULTATI AKTIVNOSTI

Izgradnja infrastrukture-zagon in razvoj CJD, zmanjšanje brezposelnosti med mladimi, povečanje turizma in večja povezanost med turističnimi ponudniki na Vranskem in bližnji okolici, ohranjanje biodiverzitete v jamskem ekosistemu, varstvo jam pred nezakoniti izlovi jamskih živali in inventarja, ozaveščanje prebivalstva o pomenu varovanja jam in pitne vode in preprečevanje divjih odlagališč na kraškem svetu.